

MEDEGEBRUIK VAN KERKGEBOUWEN IN MECHELEN DOOR OOSTERSE KERKGEMEENSCHAPPEN

Een overzicht van de verschillende wijzen waarop wij kerkgebouwen ter beschikking stellen aan Oosterse kerkgemeenschappen.

Kort iets over de stad Mechelen anno 2019

Van Calvacade naar Calvacade (1998-2013): Mechelen is zichtbaar een stad met een multiculturele en multireligieuze bevolking.

BEVOLKING VAN MECHELEN

- 86.500 inwoners
- 67 % van Belgische nationaliteit, 33 % van niet Belgische-afkomst.
- 138 verschillende nationaliteiten en 80 verschillende talen
- 15% zijn Moslims, ze hebben drie moskeeën
- Een belangrijke minderheid Oosterse Christenen.
- Belangrijkste :
  - Chaldeeuwse gemeenschap (3000 inwoners)
  - Armeense gemeenschap (kleine 2000 inwoners)

MECHELSE KERKGEBOUWEN

- Ooit waren er in Mechelen 24 kerken en kapellen
- Tussen 1900 en 1930 zijn nog zes kerken gebouwd
- Periode 1965 : drie wijkkapellen
- Eind 2013 werden de eredienst in drie kerken stopgezet + in één wijkkapel
- Momenteel 18 kerken (inclusief de kathedraal + Jezuietenkerk Bruul) en twee wijkkapellen
- Acht monumentale kerken, allen gelegen in het stadscentrum op wandelafstand van elkaar

OOSTERSE KERKGEMEENSCHAPPEN IN MECHELEN

A. Katholieke gemeenschap

Chaldeeuwse gemeenschap.

Geunieerd met Rome, behoren tot het patriarchaat van Bagdad (Irak)

Daarnaast een Assyrische Kerk uit het Oosten maar niet verbonden met Rome (een protestantse stekking)

B. Orthodoxe kerkgemeenschappen

1. Armeens-Orthodoxe gemeenschap
2. Syrisch-Orthodoxe gemeenschap
3. Russisch-Orthodoxe gemeenschap
4. Ethiopische Koptische Tehavadakerk

VERSCHILLENDE VORMEN VAN MEDEGEBRUIK

1. BRUIKLEENOVEREENKOMST

Meest gebruikte formule.

Toegepast in vier kerken waarbij de kerk ook nog in meerdere of mindere mate wordt gebruikt door de vlaamse katholieke gemeenschap.

Principe:

er wordt een officiële overeenkomst opgemaakt tussen de kerkfabriek, de pastoor en bruiklener over de verschillende modaliteiten van het gebruik. Een soort 'afsprakennota' waarbij ook een financiële tussenkomst wordt gevraagd.

Meer concreet wordt dit toegepast voor de twee kerken die de Chaldeeuwse gemeenschap in gebruik heeft:

1. ST. KATELIJNEKERK

Vlaamse gemeenschap gebruikt deze kerk voor huwelijken en uitvaarten, niet meer voor een weekendviering.

CG: voor hun zondagsmis, huwelijken, dopen.

Financiële afspraak: de CG geeft 50 % van haar schaalgeld aan de kerkfabriek.

2. ST. LIBERTUSKERK

Voor de vlaamse gemeenschap is hier nog twee per maand een zaterdagavondmis met geringe opkomst.

Uitzonderlijk ook nog een uitvaart.

De CG gebruikt ze voor hun zondagsmis, huwelijken, uitvaarten en dopen.

Financiële afspraak: 250 euro per maand + afspraken rond poetsen en onderhoud van de kerk.

3. ST. PIETERSKERK

Is pas in bruikleen gegeven aan de Ethiopische Tehavadakerk.

Wordt door de vlaamse gemeenschap nog gebruikt (maar weinig) voor uitvaarten en huwelijken.

Geen weekendviering.

Nevenbestemming: concerten

Vanaf deze maand gebruikt de Tehavadakerk St. Pieters twee keer per maand, met bedoeling om naar wekelijks te gaan.

Financiële vergoeding: 100 euro/maand, over een jaar te evalueren

4. ST. JAN BERCHMANSKERK

Deze kerk wordt door de vlaamse
gemeenschap nog druk gebruikt als
parochiekerk:
zondagsmis, uitvaarten, huwelijken, dopen.

Wordt via een bruikleenovereenkomst -in-
opmaak ter beschikking gesteld aan
Syrisch-Orthodoxe gemeenschap.

Financiële tegemoetkoming: 250 euro/maand.

2. ERFPACHT

Een andere wijze van ter beschikking stellen gebeurt met vroegere wijkkapel Ter Hert met bijhorend zaaltje.

Was eigendom van de dekenale vzw.
Alle eredienst in deze kapel is gestopt.

Het hele gebouw werd in erfpacht gegeven voor 27 jaar aan de Assyrisch-Protestantse gemeenschap tegen het betalen van een cijns.

Een paar specifieke bepalingen zijn opgenomen:
als de gemeenschap stopt, komt het gebouw terug naar de dekenale vzw.

3. OVERDRACHT

Een derde vorm van een kerk ter beschikking te stellen.
Gebeurt met de voormalige H Hartkerk in Adegemstraat.
RK-eredienst is daar gestopt.

RO-Kerk heeft de kerk momenteel in bruikleen tegen een vergoeding.
Kerkfabriek wilt van deze kerk af en RO kerk wilt ze overnemen.

Discussie: erfpacht of verkoop

Palend aan kerk een pastorie (eigendom stad) die de RO-kerk
eveneens wilt kopen.

Probleem: de erkenning van tweede RO-kerk in Provincie Antwerpen
Mechelse RO kerk werkt momenteel als vzw

ENKELE BEDENKINGEN

1. De Oosterse christenen zijn onze stadsgenoten worden en hebben principieel recht op het gebruik van onze kerkgebouwen.
2. Kerkfabrieken zijn opgericht voor de katholieke kerkgebouwen. RO-kerk moet met de provincie werken.
3. Aantal kerkgebouwen worden nog nauwelijks gebruikt door de vlaamse gemeenschap, moeilijkheid om kerkfabriek in stand te houden.
4. Kerken worden door vrijwilligers beheerd en onderhouden
5. Oosterse christenen willen vaak een “eigen kerkgebouw” maar zijn meestal niet kapitaalkrchtig.

Hoe dan ook: we moesten onze Oosterse medechristenen van harte welkom heten en hen het gebruik van onze kerken gunnen!